

Reflexe - ek-statická fáze

Možnosti, které vskutku „přicházejí“, nemohou přicházet předmětně jako jsoucna, aby se tak staly jakýmsi polopříčinami svého uskutečňování a využití, tedy nemohou přicházet z minulosti jako antecedentia. Jedinou alternativou jsou tudíž ne-joucna, která se skutečnými jsoucnými teprve mohou resp. mají stávat, a to prostřednictvím aktivních subjektů, „vnímavých“ vůči nim ještě dříve, než nabývají, než mohou nabývat předmětné, zpředmětněné podoby (stránky). Máme tedy před sebou několik problémů, do nichž se musíme pustit. Je tu především problém jakési zvláštní „sensitivity“, vnímavosti vůči nepředmětným, ne-joucím výzvám, které „chtějí“ být „vyslechnuty“ resp. registrovány a „poslechnuty“, tedy uskutečněny, realizovány tím, že je určitý subjekt propouští do světa aktuálního reálného dění. Což je vysloveno asi poněkud přehnaně: vlastním problémem není ani ona vnímavost, nýbrž vůbec možnost setkání subjektu s něčím tak podivným, jako je nepředmětnost, nejsoucnost, nepředmětná adventivnost. To zůstává ještě nadlouho tématem resp. úkolem do velké šíře rozlehlého zkoumání; poněkud relativně perspektivnějším projektem je vykazání nejen možnosti, ale přímo nutnosti takového specifického druhu setkání na fenoménu „reflexe“. Teprve dalším krokem může být rozpoznání analogických fenoménů na nižších úrovních, která – z pochopitelných důvodů – zatím unikají naší pozornosti, prostě proto, že tím směrem vůbec nejsme nastraženi. V reflexi pak můžeme snad přesvědčivě rozpoznávat moment jakéhosi odstupu subjektu od sebe, jakéhosi nechávání sebe za sebou, které ovšem nemá a nemůže mít dlouhého trvání, ale končí novým přístupem, návratem k sobě. Pro naši tematiku se však ukazuje jako nejdůležitější ona prostřední fáze reflexe, následující po odstupu od sebe, ale přecházející návrat k sobě. V této fázi je subjekt jakoby mimo sebe, přesně venku ze sebe; asi nejvhodnější pojmenování této fáze je ek-statická, neboť v této fázi subjekt „stojí ven ze sebe“ (naproti tomu je velkým nepochopením, mluví-li se o tom, že subjekt překračuje, přesahuje, transcenduje sám sebe, neboť pak by šlo o aktivitu subjektu, kdežto zde jde právě o jeho nastraženo na přijetí, tedy o jakousi otevřenost vůči tomu, co přichází a je samo otevřeno vůči němu, dokonce co mu je nakloněno, co si právě tento subjekt vyhlídlo a vybralo, zvolilo k tomu, aby je vyzvalo k přijetí služby a k věrnosti v této službě.

(Praha, 030422-5.)